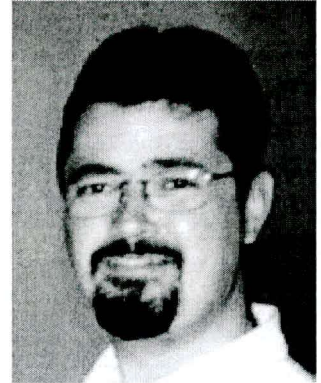

סרן הירש, צחי (אריה)

בנם בכורם של סילביה וברוך, אח לרונו וגלית, נולד בחדרה ביום כ"ו באב תשכ"ח (20.8.1968). כבר בילדותו ניכר בכשרונותיו ובאישיותו המיוחדת. את לימודיו החל בבית-הספר היסודי ממלכתי 'ארלוזורוב' בחדרה, משם המשיך לבית-הספר 'תיכון חדרה'. במהלך לימודיו השתתף צחי בחוגי העשרה ל'נוער שוחר מדע', ולמד נגינה בפסנתר במשך שמונה שנים. בכיתה י' במסגרת 'המחויבות האישית', חנך צחי ילד צעיר, בן למשפחה במצוקה, שהתגורר במעון 'נעמת' בעיר. צחי סיים את לימודיו התיכוניים במגמה הריאלית-פיזיקלית בשנת 1986, ובאוקטובר אותה שנה התגייס לצה"ל במסגרת העתודה האקדמית. הוא פנה ללימודי רפואה בבית-החולים האוניברסיטאי הדסה עין-כרם בירושלים. לימודיו ארכו שש שנים, במהלכם עבר טירונות בשנת 1987, וקורס חובשים קרביים. לפרנסתו עבד צחי כאח ביחידה לטיפול נמרץ נשימתי בבית החולים, כשהוא מצליח לשלב בין העבודה הקשה ובין הלימודים התובעניים. לאחר סיום הלימודים האקדמיים עבר צחי, למשך שנה אחת, למסגרת של התמחות במרכז הרפואי 'כרמל' בחיפה, ובסיומה הוסמך כרופא. באפריל 1994 חזר לשירות חובה במסגרת חיל-הרפואה. ביולי 1994 השלים צחי קורס קציני רפואה והוסמך כרופא גדודי בגדוד בחטיבת חוד החנית.

באוגוסט 1994 הצטרף צחי לקורס קצינים בבה"ד 1, אולם כעבור כשמונה שבועות שבר את רגלו השמאלית. במהלך ההחלמה, בדצמבר 1994, התגלה גידול ממאיר בראשו. צחי נותח ועבר טיפול בהקרנות, וביולי 1995 שוחרר מהשירות הצבאי.

למרות המחלה הקשה, הטיפולים המסובכים והקשיים בהליכה, שנגרמו עקב המחלה, המשיך צחי לנסות ולתרום מכישוריו ומהכשרתו הרפואית, והתנדב לעבודה במרכז הרפואי 'הלל-יפה' בחדרה. במאי 1997 שב צחי לשירות הצבאי כמתנדב. הוא שובץ לשירות כרופא במחנה 80. על שירות זה קיבל צחי תעודת הוקרה ממפקד הבסיס, בשל תרומתו הרבה ליחידה. במרס 1998, לאחר שהחלים מדלקת ריאות קשה, הוחלט להעבירו לתפקיד 'עוזר קצין רפואה פעילה בפיקוד צפון', על-מנת למנוע חשיפתו למחלות זיהומיות מידבקות. במסגרת תפקיד זה נסע צחי כמעט מדי יום לחיפה, וחזר עם ערב לביתו בחדרה. לאחר מספר חודשים הועלה לדרגת סרן.

בנובמבר 1998 הידרדר מצבו והוא אושפז בבית-החולים הדסה עין-כרם. ניסיונות הרופאים לבלום את התפשטות המחלה לא צלחו.

צחי נפטר ביום ה' בטבת תשנ"ט (24.12.1998). הוא הובא למנוחות בבית-העלמין הצבאי בחדרה. בן שלושים היה בנופלו. הוא הותיר אחריו הורים, אח ואחות.

לזכרו של צחי קבעה המשפחה לוחית חרוטה על קיר בית הכנסת הגדול בחדרה.

לאחר מותו נכתבו על צחי דברי שבח והוקרה על-ידי מספר אנשים, שהכירוהו מקרוב ועמדו על תכונותיו התרומיות ועל אישיותו הנאצלת. הוא היה בעל כשרונות בולטים ביותר, והצטיין בתוך קבוצה שנאספה על בסיס של הצטיינות ומצוינות - תלמידי רפואה בעתודה האקדמית. הוא היה בעל יכולת למידה ורכישת ידע מרשימה ביותר. צחי ניחן בתפישה מהירה וביכולת העמקה, שאיפשרו לו להגיע להישגים בקלות. עם זאת היה צחי אדם נעים הליכות, צנוע ועניו, אדם אציל נפש, שמעולם לא התנשא על איש. הוא לא נכנע למחלה הקשה ולא ויתר על האפשרות לעסוק ברפואה ולתרום מיכולתו וידיעותיו. בכך גילם באישיותו את ניצחון הרוח וההוויה על הגוף.

קצינת רפואה פיקוד צפון כתבה בשם כל אנשי היחידה שבה עבד צחי עד מותו: "...צחי, אתה לימדתנו רבות על אומץ, נחישות וגבורה - לא מהזן הנלמד בקרבות וגם לא בספרי הרפואה, לימדתנו נחישות במאבק במחלה, הגבורה שבקבלת הבלתי נמנע, היכולת ליהנות ממה שנותר והאומץ לבחור איך יסתיים הדבר. ואנחנו, שעמדנו מולך נפעמים, אנחנו מצדיעים לך ומבטיחים לנסות ולהישאר נאמנים למורשת זו."

סילביה וברוך הירש היקרים,

מדינת ישראל וצבא ההגנה לישראל
אבלים עצמכם על מותו של יקירכם

סרן צחי (אריה) הירש ז"ל

ביום ה' בשבת התשנ"ט, 24 בדצמבר 1998

ויישאו תמיד את זכרו עם זכר כל הלוחמים שנפלו
על הגנת העם והארץ.

בהוקרה,

משה ארנס
שר הביטחון

שבת התשנ"ט
דצמבר 1998

ראש המטה הכללי

לישראל	ההגנה	צבא
330 - 7	כא- 7	סימננו:
התשנ"ט	שבט	ד'
1999	ינואר	21

משפחת הירש

אלהינו ביום ה' הירש

אתכם באבלכם על מות יקירכם, ד"ר סרן צחי (אריה) הירש, זכרונו לברכה, שמצא את מותו ביום ה' בטבת התשנ"ט, 24 בדצמבר 98.

צחי (אריה), זכרונו לברכה, שירת כעוזר קצין הרפואה הפעילה במרכז רפואה אזורי צפון של מפקדת קצין הרפואה הראשי, ותואר על ידי מפקדיו כקצין אחראי ובעל יכולת אישית גבוהה, שביצע את תפקידו על הצד הטוב ביותר, תוך מסירות אין קץ. צחי (אריה) סייע ותרם מניסיונו לסובבים אותו בכל עת והפגין מוטיבציה להמשך שירותו הצבאי.

זכרו יהיה נצור בלבנו תמיד.

מי ייתן ולא תדעו עוד צער.

שאל מופז, רב-אלוף
ראש המטה הכללי

27/12/98

לכבוד: משפחת הירש ברוך וסילביה.

אנו משתתפים בצער ובאבל הכבד של משפחת הירש ודעו

שתמיד אנו נזכור את צחי לטובה.

מכל צוות המכון לפתולוגיה

במרכז הרפואי הלל יפה.

לישראל	ההגנה	צבא
02407	.ד.צ.	יח'
התשנ"ט	בטבת	י"ב
1998	בדצמבר	31

משפחת הירש היקרה,

יקירכם, סרן ד"ר צחי (אריה) הירש, זכרונו לברכה, נפטר ביום ה' בטבת התשנ"ט, 24 בדצמבר 1998, לאחר מאבק ממושך ואמיץ במחלתו הקשה.

בתקופת שירותו של צחי ביחידתי כקצין הרפואה הפעילה במרחב הצפון, למדנו להכיר ולהוקיר את צחי כאדם, כרופא וכקצין.

הרצון האדיר להמשיך לתפקד ולתרום למרות המגבלות והסיבוכים הרפואיים שהיו מנת חלקו, מעידים על אישיותו יוצאת הדופן, באיכותה ובחוסנה.

בהתנהגות עילאית זו שימש דוגמא אישית לכולנו.

אתכם באבלכם,

ד"ר אמנון אריאל, סגן אלוף
מפקד היחידה

סרן דר צחי הירש

צחי,

אתי,

שהצטרפת לצוות רפואה פנייה
כלבגופך כבד קיננה אה מחאה
ומאחוייך "כמלך פנישה" עם הקואם הבא
כשיק בינך האחיון הלע דחיה ...
אז קיטית אז. עם אחי
אז ביקלג הנחוג אזי במלך,
ואז לעג אזי איחם - אזי אזי אינך קט.

בחוק לנים ירדת וקויה מגניחה
כי לא ינצרוך מלחמה מקולקולו,
אספת כוחות גם כלהו אך מלך
אבלג אלכונה כי אך היה אינך,
אכלהכוח אלך אביקלג מלך אזי
מיז הוספת לזדאי מחו יהיה ילג טוב
א "מחיותים אכוא, כמלך בטוא".

בלאויה כוחותך בלג יום-יום אלכוד
ומולך לזכונים חתים אגז אגז,
ברטום ילג למך, חקקים ומסונים;
מבקלים מיני הקוא וסאויים;
אזעי רואה ולמלך ומחלה
אלקל ובעק ומחלט - הרופא
ומה חושב האדם למך אזי נצך,
אך בפנים - לידי אזי זך.

3חי,

אתה אימדתך רב
על אומץ, נחילת ונבונה -
לא מהפך הנאמז בקרב
לך לא בספרי היקואה.

אימדתך נחילת במאבק במחלה,
הנבונה שבקבלת הבית-נמנץ,
היטול זהנאג למה שנגזר
והאומץ לבחור איך יסתים הדבר.

ואתחיל,

לעצמנו לחזק נאמץ,

אנחנו מצדיקים לך

ואבטיחם

אחילתנו - אנוג אהלאי נאמץ.

קצנת יקואה פלאה צבון

וצוג הנאמז.

לזכרו של צחי הירש

צחי הירש למד איתי רפואה באותה כיתה במשך שש שנים. למרות זאת, השם הזה לא אמר לי הרבה. ידעתי שיש אחד כזה ברשימת הסטודנטים, ושהוא עתודאי, אבל לא ממש קישרתי את השם לדמות כלשהיא. עתודאים, אחרי הכל, היו בעינינו אז ילדים, הראויים במקרה הטוב לחיוך סלחני ושלל בדיחות על חשבונם. זכרנו את שמותיהם אם התבלטו במיוחד. אבל צחי הירש לא שאל שאלות מתחכמות בהרצאות, לא הוריד ידיים בהפסקות, לא התפאר בכיבושי נערות השירות הלאומי ולא עסק בשאר מעללים שאיפיינו את הקבוצה הרעשנית בד"כ של העתודאים. כשפגשתי אותו בקורס קציני רפואה במילואים, באביב 1994, לפני בדיוק 5 שנים, היתה לי לראשונה הזדמנות להכיר אותו. היינו באותו צוות ניווט, כך שיצא לנו להעביר שעות די ארוכות יחד. הופתעתי לגלות תוך זמן קצר שהאדם השקט והמינורי הזה היה בעצם מהמוכשרים ביותר שלמדו איתי. לצחי היה מטען ידע רפואי עצום, שנשלף כלאחר יד וללא מאמץ, כמעט בכל נושא. לצד הידע הזה היו גם הגיון וחכמה רפואיים שלרבים נדרשות שנים, אם בכלל, כדי להגיע אליהם. וכל זאת בלי שביב שחצנות, בשקט, בלי להדחף ובלי מלים מיותרות. צניעותו עמדה בניגוד גמור לכישוריו יוצאי הדופן. קשה היה לי להבין איך במשך שש שנים הצליח לחמוק מתשומת לב רוב הכיתה. הרי היה לו כל כך הרבה מה לומר, והיה למה להקשיב. התפעלתי מיכולתו כקצין, מכישורי הנווט שלו שללא ספק עלו על שלי, ומקור הרוח שבו חשב והסיק מסקנות. נעשינו ידיים ולא היה לי ספק שהוא עתיד להיות קצין מוכשר ומוצלח.

מאוחר יותר שמעתי מחברים שצחי לא הצליח לעבור את בה"ד 1, בגלל קושי לסיים את מסלול הכושר הגופני בזמן סביר. אני זוכר את תחושת הכעס על האיוולת הזו, שבה בחור משכמו ומעלה, מוכשר, חכם, ישר ובעל כישורי קצונה בולטים, נאמד לפי יכולתו לרוץ 2000 מטר. והרי לא חסרים בצבא עגלים בעלי כושר וחסרי כישרון. האם זה מה שמבדיל בין קצין טוב לקצין גרוע? חשבתי שבתקופה בה מחדלי קצינים נחשפים על ימין ועל שמאל, צריך קצת יותר שאר רוח בבחינת הקצינים המיועדים. אמרתי לעצמי שאם אחד כמו צחי נפלט מהמערכת, הרי זו מערכת כושלת שאינה יודעת לברור בין עיקר וטפל. בשלב מסוים אפילו חשבתי לכתוב מכתב מחאה על כך לרמטכ"ל, כאזרח ה"מביט מן הצד", אך הרעיון דעך איכשהוא, ובסופו של דבר גם שמעתי שצחי חזר לבה"ד 1.

יום אחד פגשתי אותו עם אביו במסדרון המרפאה שלנו ב"הדסה". רפלקסיבית, שאלתי במשפט הגשמי שבו נהגתי לפנות אליו: "דחילק, צחיק, תעזוב! מה יש לך לחפש פה?" וכמובן שהחיוך האווילי שלי התקפל די מהר פנימה כשסיפר לי בקולו השקט שהתגלה אצלו גידול ממאיר ושבא לבדיקות. זה היה מספר חדשים לאחר סיום הקורס שלנו. ראיתי את הוריו המודאגים יושבים לצדו ומלווים אותו כשהתקשה ללכת בעצמו ואבד את שיווי המשקל. כאב לי לראותו בכך, וכאב לי עוד יותר לדעת שחומרת מצבו ידועה לו יותר מלכל חולה אחר. דווקא הוא, עם הידע האנציקלופדי שלו, שבוודאי הבהיר לו באכזריות שהסיכויים כולם נגדו. כאב לי לראות איך מאחד מהמובחרים שהכרתי נגזלת ההזדמנות לפרוץ קדימה ולפרוח, כפי שיכול היה וראוי היה שיעשה. וכאב לי לראות את קבלת הדין השקטה שלו. אינני יודע מה חש בתוכו, אבל לא ראיתי אותו זועם, מתריס או מאשים: מדוע דווקא הוא.

צחי עבר מורדות תלולים ועליות מתונות ביניהם. בשארית חייו נלחם שלא להתמך על ידי אחרים, וניסה למצוא עבודה כרופא. בשעת מבחן, הסתבר, לא רבים מוכנים לנטוש את דעותיהם הקדומות ושיקולי הנוחות שלהם לטובת הגשמת משאלה של חבר למקצוע שימיו קצובים. בכל זאת, לאחר אכזבות מרות, נמצאו לבסוף אנשים בעלי שאר-רוח, ובעיקר מפקדים הראויים לכל שבת, שעזרו לו לעבוד ולהרוויח את לחמו בזכות ולא בחסד. בתקופה קצרה זו זכה לאהבה וכבוד מהעובדים אתו, שהעריכו את מקצועיותו וההתמדה שלו אל מול הקשיים העצומים.

לבסוף אזל כוחו והמחלה הכריעה אותו. הוא הותיר משפחה הלומת כאב, שנסיונו להיאחז בחיים היה מרכז חייה בשנים האחרונות.

אני כואב את הקטיעה האכזרית הזו, ואת הבזבז הנורא. הפסדנו איש טוב, ישר ומוכשר, מזן נדיר.

אהוד זמיר

ח' אייר תשנ"ט, 24 אפריל 1999

צחי

הכרתי את צחי בבית הספר לרפואה בירושלים. צחי בחר ונבחר למסלול המצוינות של עתודה אקדמאית לרפואה. בסוף המסלול התגייסנו כולנו לשרת כרופאים וכקצינים במערך השדה של צה"ל. הרופא במערך השדה ממלא את הצווים המוסריים הנשגבים לאורם חינוכנו כקצינים וכרופאים: הרעות וקדושת החיים. לדאבון ליבינו - בזמן שירותו עזב אותנו צחי לעולמים. צחי היה מן המעולים שבין בוגרי העתודה האקדמאית לרפואה במחזורו. על שלוש מעלות המייחדות והמבליטות את צחי מעל כולנו אספר.

כשרון ויכולת. צחי היה מהמוכשרים בינינו. אין הדבר קל כלל ועיקר משום שבמחזורינו התקבצו בחורים מוכשרים ביותר. אף על פי כן למדנו לדעת כי צחי בולט בתוכנו - עד כדי קנאה: לא רק שהידע המקצועי שרכש היה רב ביותר, לא רק שציוניו היו מעולים, לא רק הבנתו לעומק את התחליכים הביולוגיים בבסיס המחלות, אלא שהשגיו בקלות הושגו. לצחי הייתה תפישת מהירה ביתר. לא אחת, בעודנו יושבים ימים כלילות ומשננים אין ספור פרטים, השתוממנו על יכולתו של צחי להגיע לידע והבנה עמוקים בזמן קצר.

נעים הליכות ועניו. בית הספר לרפואה הוא מקום המבליט הישגים ותחרותיות. צחי, שיכולתו המקצועית והאינטלקטואלית היו ללא עוררין, מעולם לא נטע בסביבתו תחושה של אני ואפסי עוד. צניעות אמיתית ולא מתחסדת, של אדם המכיר בערך עצמו ללא הזדקקות לסממנים חיצוניים. נעים הליכות. לא היה אחד כי ילין על צחי שלא נח להיות בסביבתו. לא היה אחד שיספר כי צחי פגע בו בנוכחות אחד המורים או התלמידים. בצחי התגלמו תכונות של צניעות ואצילות נפש.

ניצחון הנפש והחוויה על הגוף. בשנותיו האחרות, עת חלה, הוכיח את גדלות הנפש על הגוף. אין ספק כי דווקא הוא, רופא, הכיר וידע את מחלכה הטבעי של מחלתו. אף על פי כן ולמרות זאת, חי עם תקווה ולא נטע תחושת מרירות בו, בבני ביתו ובחבריו. בשנותיו האחרונות, על אף מחלתו שנתנה בגופו אותותיה, המשיך ללמוד, לעבוד ולשרת בצבא. מעטים היכולים לגמר על כאבי הגוף ולשמור על נפש וחוויה שלמים.

על כל אלה, ועל מעלות נוספות אזכור אותך.

צר לי עליך, צחי, מאד.

יחי זכרך ברוך.

ד"ר רוני דורסט

צחי היקר !

רק אל עצמי לספר ידעתי את הקורות את שנינו ברמת הנפש המתמודדת עם ארועים בין תקוה ליאוש, בין שמחה ליגון עם הרבה אהבה ועוד יותר הערכה וגאווה. עברתי בימי חלדי מסלול ארוך ומפרך. ראיתי גיבורים כורעים על ברכיהם, ראיתי דברנים המשתתקים מול החרדה והפחד, ראיתי מאמינים המאבדים את אמונתם וראיתי כאלה המרוכזים רק בעצמם, מרחמים על עצמם ומטילים עומס ונטל על סביבתם.

מעט ראיתי מהסוג שלך, הסוג הנדיר מאד של אותם המשמשים אות ומופת באמונתם, היודעים למצות כוחותיהם גם אם דלים הם, להקנות אור על סביבתם ולשמש כמורה ומחנך הדואג לסביבתו על חשבונו עצמו.

מה אומר צחי יקירי ! מסלולנו היו משולבים זה בזה, שאבנו זה מזה כוח ורצון להמשיך עוד ועוד.

ידענו, שאצה לנו הדרך באשר הזמן יחדיו יכול ללכת ולאזול, איכויותיו יורדות וניצולו המיטבי נפגם.

ואני מסתכל וחושב בהערצה על אותה דמות שלך המסתובב בעולם זה במערבולת של טפולים/ אשפוזים/ החלמות/ מכאובים היכולים להוריד כל בן תמותה רגיל ביגון שאולה, ואתה צחי, מרים ראשך הגאווה, מסתכל על סביבותיך חרד לחייליך גא בקצונתך ודרגותיך מתעלם ממצוקתך וצרכים אישיים ונע קדימה במלוא המרץ, התקווה והאמונה כעוף החול. מסתכל מעבר לאופק הדברים הנראים ותורם, תורם, תורם. רק על כמוד, צחי, נאמר "מי השמח בחלקו".

למדנו ממך רבות: מהו סבל ומהי אמונה, מהי דאגה, מהי הקרבה ומהי אהבה. צחי יקירי, יהי זכרך ברוך ועוצמותיך עוד יותר.

מכתב מד"ר בועז תדמור
קרפ"א 162 גבעתיים

צ"ו

בית הכנסת,
אולם אולם
בית הכנסת
אולם אולם

בית הכנסת
בית הכנסת
בית הכנסת

בית הכנסת
בית הכנסת
בית הכנסת

בית הכנסת
בית הכנסת
בית הכנסת

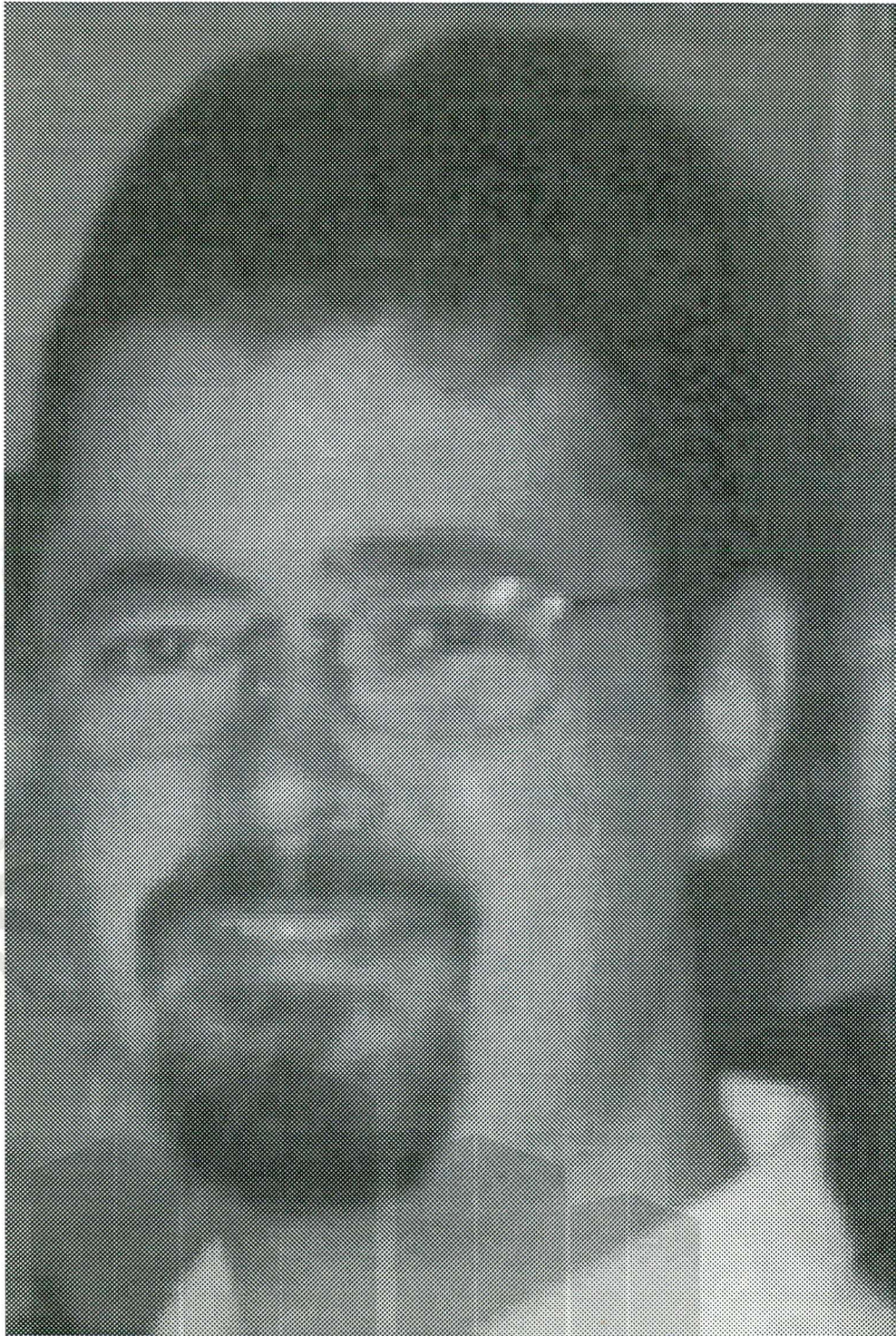
בית הכנסת
בית הכנסת
בית הכנסת

יד לבנים - חדרה

צחי אריה הירש

בן סילביה וברוך הירש

20/08/68
24/12/98

כ"ו באב תשכ"ח
ה' בטבת תשנ"ט

נולד ביום
נפל ביום